

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 7C/94/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612206241
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2013:4612206241.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Lenkou Halmešovou v právnej veci navrhovateľa GENERAL FACTORING a.s., Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 838 825, zastúpený HMG & PARTNERS s.r.o., Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, proti odporcom v 1.rade C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX J., v 2. rade C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom L. nábrežie XXX, XXX XX R., v 3. rade A. F., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom J. XX/X, XXX XX R., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom Mestom Nitra, o zaplatenie 18.575,72Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcom v 1., 2. a 3. rade súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcov zaplatenia sumy 18.575,72Eur pozostávajúcej z istiny vo výške 12.432,06Eur a nezaplatených úrokov z omeškania vyčíslených k 30.9.2010 vo výške 6.143,66Eur, úrokov z omeškania vo výške 8,90% ročne z istiny 12.432,06Eur od 1.10.2010 do zaplatenia, trov konania a trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že uvedenú pohľadávku nadobudol od veriteľa Wüstenrot stavebná sporiteľňa a.s. Bratislava na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19.12.2002. Právny predchodca navrhovateľa a odporca v 1. rade uzatvorili dňa 24.11.1999 Úverovú zmluvu k stavebnému sporeniu 16913162/7930, na základe ktorej bol odporcovi v 1.rade poskytnutý úver vo výške 19.916,35Eur (600.000,-Sk) pri úrokovej sadzbe 6,90% ročne. Do pridelenia cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení platí úver ako medziúver. Po splnení všetkých podmienok pridelenia cieľovej sumy v zmysle Všeobecných obchodných podmienok sa medziúver transformuje na nevyzvedateľný stavebný úver vo výške rozdielu medzi zostatkom dlžnej sumy medziúveru a nasporenou sumou, s úrokovou sadzbou 6,00% ročne. Riadne a včasné plnenie odporcu v 1.rade zo Zmluvy o úvere bolo zabezpečené ručením, ručiteľské vyhlásenie poskytli odporcovi a v 2.a 3.rade. Odporca v 1.rade si neplnil svoj záväzok vyplývajúci mu zo zmluvy o úvere riadne a včas. Z uvedeného dôvodu vyhlásila Stavebná sporiteľňa ku dňu 27.6.2001 predčasnú splatnosť úveru. Odporca v 1.rade od postúpenia pohľadávky na žalobcu zaplatil na účet žalobcu celkom 3.927,19Eur. Ku dňu 23.1.2011 po započítaní poslednej platby vo výške 50Eur bola pohľadávka zo Zmluvy o úvere vo výške celkom 18.675,72Eur, z toho istina vo výške 12.432,06Eur a nezaplatené úroky z omeškania vo výške 6.143,66Eur. Istina vo výške 12.432,06Eur sa ďalej úročí úrokom z omeškania a vo výške 8,90% ročne.

Uznesením č.k. 7C/94/2012 - 46 zo dňa 12.12.2012 bol odporcovi v 3. rade ustanovený opatrovník Mesto Nitra, nakoľko ani rozsiahlym šetrením sa súdu nepodarilo zistiť jeho terajší pobyt.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 26.2.2013 uviedol, že úverová zmluva uzatvorená na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 16913162 medzi pôvodným veriteľom a odporcom v 1. rade je zmluvou, ktorá sa riadi ustanoveniami obchodného zákonníka (§ 261 ods. 3 písm. d/ Ob.z.). Navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/162/2012 - 136 zo dňa 22.11.2012 a rozhodnutie KS v Trnave č.k. 9Co/224/2011 - 128 zo dňa 27.11.2012. V zmysle vyššie uvedeného má navrhovateľ za to, že na režim započítavania splátok uhradených od postúpenia pohľadávky odporcom v 1. rade sa aplikuje § 330 ods. 2 Ob.Z., ktorý znie pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak. V predmetnej právnej veci boli jednotlivé úhrady vykonané odporcom v 1. rade bez toho, aby určil, že tieto majú byť započítavané inak a teda že nemajú byť započítavané na úroky. Ďalej poukázal na skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy občiansky zákonník v znení platnom do 31.7.2000 ešte neobsahoval osobitnú úpravu platnú pre spotrebiteľské zmluvy. Táto bola implementovaná do nášho právneho poriadku až novelou OZ č. 150/2004. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má navrhovateľ za to, že započítavanie splátok odporcu v 1. rade najprv na príslušenstvo je plne v súlade s právnou úpravou platnou v čase uzatvorenia zmluvy a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ poukazuje aj na to, že odporca v 1. rade svoj záväzok pred súdom uznal v plnej výške a sám navrhol jeho splácanie.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že trvá na žalobnom návrhu zo dňa 17.7.2012 ako aj na písomnom vyjadrení zo dňa 26.2.2013. Uviedol, že od 27.6.2001 ako bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, bola istina 12.432,06eur, úročená úrokom z omeškania vo výške 8,9% ročne v zmysle ustanovení zmluvy o úvere.

Odporca v I. rade na pojednávaní uviedol, že bude dlh splácať po 200euro mesačne. Je možné, že poslednú platbu urobil v januári 2011, už si to nepamätá presne, od vtedy úver nesplácal. Má ešte jednu pôžičku z nebankovky ale tá nie je vysoká, spláca ju, momentálne je nezamestnaný ale má sľúbenú prácu. Neskôr uviedol, že vzhľadom na to, že je to už dosť dlhá doba, vznáša námietku premlčania.

Odporca v 2. rade na pojednávaní uviedol, že on síce bol ručiteľom pri tomto úvere, avšak nie v plnej výške, bolo to rozdelené na polovicu, na druhú polovicu mal ručiť A. F. On podpísal dokument o ručení pred notárom, avšak malo sa ísť ešte do Wüstenrotu, kde už nebol. Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že je to už 14 rokov, musí byť dlh premlčaný, preto vznáša námietku premlčania.

Opatrovník odporcu v 3. rade zástupca Mesta Nitra uviedol, že trvajú na námietke premlčania, ktorú vzniesli za odporcu v 3. rade.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s návrhom, Zmluvou o postúpení pohľadávok, prílohou č.I. k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámením VÚB Wüstenrot - žiadosťou o okamžité splatenie úveru, vyčíslením salda, úverovou zmluvou z 22.11.1999, ručiteľskou listinou, listinou č. 2, všeobecnými obchodnými podmienkami pre stavebné sporenie, uznesením č.k. 7C/94/2012-46 z 12.12.2012, platobnou históriou, vyjadrením navrhovateľa z 26.2.2013, oznámením o postúpení pohľadávky a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ s postupcom Stavebná sporiteľňa VÚB - Wüstenrot, a.s. Bratislava uzatvoril Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 4 zo dňa 19.12.2002, na základe ktorej mu bola postúpená pohľadávka voči odporcom. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že pohľadávka voči odporcovi v 1.rade predstavovala istinu ku dňu splatnosti úveru t.j. k 27.6.2001 vo výške 374.528,20 Sk a celkový zostatok pohľadávky k 18.12.2002 predstavoval sumu 413.496,10 Sk.

Právny predchodca navrhovateľa a odporca v 1. rade uzatvorili dňa 24.11.1999 Úverovú zmluvu k stavebnému sporeniu 16913162/7930, na základe ktorej bol odporcovi v 1.rade poskytnutý úver vo výške 19.916,35Eur (600.000,-Sk) pri úrokovej sadzbe 6,90% ročne. Do pridelenia cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení platí úver ako medziúver. Po splnení všetkých podmienok pridelenia cieľovej sumy v zmysle Všeobecných obchodných podmienok sa medziúver transformuje na nevypovedateľný stavebný úver vo výške rozdielu medzi zostatkom dlžnej sumy medziúveru a nasporenou sumou, s úrokovou

sadzbu 6,00% ročne. V čl. 2 bod 3 písm. b/ uvedenej zmluvy je uvedené, že ak poberateľ úveru v stanovených termínoch mešká so zaplatením dvoch splátok alebo nezaplatí niektorú zo splátok na základe upomienku po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je stavená sporiteľňa oprávnená požadovať okamžité vrátenie úveru podľa všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie § 10 bod 2. V takom prípade sa zvyšuje platná úroková sadzba za dobu oneskorenia o 2% nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu.

Odporca v 2. rade podpísal ručiteľskú listinu č. 1 dňa 24.11.1999, na základe ktorej ručí za predmetný úver poberateľovi úveru odporcovi v 1. rade vo výške 300.000,-Sk. Odporca v 3. rade dňa 24.11.1999 podpísal ručiteľskú listinu č. 2 na predmetný úver odporcu v 1. rade, kde ručí vo výške 300.000,-Sk.

Z podania právneho predchodcu navrhovateľa - žiadosť o okamžité splatenie úveru vyplýva, že odporcovi v 1. rade bolo dňa 17.7.2001 doručené podanie, kde VÚB Wustenrot vyhlásila dňom 27.6.2001 okamžité splatenie celého zostatku úveru v celkovej výške 374.528,20 Sk, pričom žiadala zároveň odporcu v 1. rade o zaplatenie tejto dlžnej sumy. Rovnaké podania boli doručené aj ručiteľom odporcovi v 2. a 3. rade.

Z platobnej histórie vyplýva, že odporca v 1. rade v období od 30.5.2008 do 23.1.2011 poskytoval nepravidelné splátky za účelom splácania úveru, pričom celkovo za toto obdobie navrhovateľovi uhradil sumu 3.771,64 eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 303 Obch. zák. kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 307 ods. 3 Ob.z., pri postúpení zabezpečenej pohľadávky prechádzajú práva z ručenia na postupníka v čase, keď postúpenie oznámil ručiteľovi postupca alebo preukázal postupník.

Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 388 ods. 1 Ob.z., premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 392 ods. 1 Ob.z., pri práve na plnenie záväzku plyní premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti.

Podľa § 397 Ob.z., ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 400 Ob.z., zmena v osobe dlžníka alebo veriteľa nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 407 ods. 2,3 Ob.z., platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia.

Ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku.

Podľa § 408 ods. 1 Ob.z., bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. Námietku premlčania však nemožno uplatniť v súdnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré sa začalo pred uplynutím tejto lehoty.

Platenie úrokov ako aj čiastočné plnenie má účinky uznania záväzku len vtedy, keď právo veriteľa v čase platenia úrokov a čiastočného plnenia nebolo premlčané. V tom je rozdiel oproti uznaniu záväzku podľa odseku 1 v nadväznosti na § 323 ods. 1, kde účinky uznania nastávajú aj v prípade premlčaného záväzku.

Uznanie záväzku (ods. 1, 2, 3) možno urobiť aj opakovane s tým, že platí všeobecné 10-ročné obmedzenie premlčacej doby (§ 408).

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že Wustentrot stavebná sporiteľňa, a.s. s odporcom v 1. rade uzatvorili dňa 24.11.1999 Úverovú zmluvu k stavebnému sporeniu 16913162/7930, na základe ktorej bol odporcovi v 1.rade poskytnutý úver vo výške 19.916,35Eur (600.000,-Sk) pri úrokovej sadzbe 6,90% ročne. Odporca v 2. rade podpísal ručiteľskú listinu č. 1 dňa 24.11.1999, na základe ktorej ručí za predmetný úver poberateľovi úveru odporcovi v 1. rade vo výške 300.000,-Sk a odporca v 3. rade ručí na predmetnom úvere odporcu v 1. rade tiež vo výške 300.000,-Sk. Wustentrot stavebná sporiteľňa, a.s. vyhlásila dňom 27.6.2001 okamžité splatenie celého zostatku úveru v celkovej výške 374.528,20 Sk (12432,06 eur). Odporca v 1.rade od postúpenia pohľadávky splácal predmetný úver ako to vyplýva aj z platobnej histórie, celkovo zaplatil sumu 3.927,19Eur. Navrhovateľ uviedol, že túto sumu započítal na úroky a preto dlžná suma predstavuje istinu vo výške 12.432,06Eur a nezaplatené úroky z omeškania vyčíslené k 30.9.2010 vo výške 6.143,66Eur. Predmetná istina bola úročená od vyhlásenia predčasnej splatnosti, .t.j. od 27.6.2001 úrokom vo výške 8,90% (čl. 2 bod 3 písm. b/ uvedenej zmluvy). Je nesporné, že predmetná úverová zmluva vychádzajúca zo zmluvy o stavebnom sporení sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 3 písm. d), preto aj záväzkové vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzku sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Na úverovú zmluvu je preto potrebné aplikovať vyššie citované ustanovenia § 497 Obz.z.

Opatrovník odporcu v 3. rade a následne aj odporca v 1. a 2. rade na pojednávaní vzniesli námietku premlčania. Súd sa preto ďalej zaoberal tým, či je námietka premlčania zo strany odporcov dôvodná. V konaní bolo nesporné, že Wustentrot stavebná sporiteľňa, a.s. vyhlásila dňom 27.6.2001 okamžité splatenie celého zostatku úveru v celkovej výške 374.528,20 Sk (12432,06 eur) a vyzvala odporcov na zaplatenie dlhu. Premlčacia doba je 4 - ročná (§ 397 Ob.z.). Ak teda premlčacia doba začala plynúť od 28.6.2001 (pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti).), tak uplynula dňa 28.6.2005. Podľa § 407 ods. 2 Ob.z., platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Je pravdou, že odporca v 1. rade uhradil navrhovateľovi určité splátky. Z platobnej histórie úveru vyplýva, že odporca v 1. rade začal dlh splácať navrhovateľovi až 30.5.2008, poslednú platbu urobil dňa 23.1.2011. Navrhovateľ tieto splátky odporcu v 1. rade v celkovej výške 3.771,64 eur započítaval len na úroky, pričom vychádzal z ustanovenia § 330 ods. 2 Ob.Z., podľa ktorého "pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak", a v predmetnej veci boli jednotlivé úhrady vykonané odporcom v 1. rade bez toho, aby určil, že tieto majú byť započítavané inak a teda že nemajú byť započítavané na úroky. Podľa komentára k § 407 ods. 2 Ob.z. platenie úrokov ako aj čiastočné plnenie má účinky uznania záväzku len vtedy, keď právo veriteľa v čase platenia úrokov a čiastočného plnenia nebolo premlčané. V danom prípade odporca v 1. rade začal dlh splácať až od 30.5.2008, čo znamená, že dlh už bol dávno premlčaný (dňa 28.6.2005). Nakoniec súd poukazuje aj na ustanovenie § 408 ods. 1 Ob.z., podľa ktorého "bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť." Keďže žaloba bola podaná na tunajší súd až dňa 20.7.2012 a premlčacia doba začala plynúť od 28.6.2001, tak aj podľa tohto ustanovenia Obchodného zákonníka treba predmetný dlh považovať za premlčaný. S poukazom na vyššie uvedené bola námietka premlčania zo odporcov v 1. a 2. rade a opatrovníka odporcu v 3. rade vznesená dôvodne, preto súd návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, pričom odporcom v 1. a 2. rade ako aj opatrovníkovi odporcu v 3. rade trovy konania nepriznal, keďže si ich v konaní neuplatnili a ani zo súdneho spisu im žiadne trovy nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.